

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТА РЕДАГУВАННЯ

підготовки здобувачів

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності В 11 Філологія

освітньо-наукової програми

Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів

Луцьк – 2025

**Силабус освітнього компонента «ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТА РЕДАГУВАННЯ»
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.**

Розробник:

Засекін С. В., д.ф.н., професор, професор кафедри прикладної лінгвістики.

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

Крисанова Т.А

**Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри прикладної лінгвістики**

протокол № 1 від 29.08. 2025 р.

В.о. завідувача кафедри:

Калиновська І.М.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В11 Філологія Освітньо-наукова програма "Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів"	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) 14 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
Мова навчання	Форма контролю: залік	
	Англійська, українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Засєкін Сергій Васильович
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	тел.: 050 876 02 65
	email: sergiozasyekin@vnu.edu.ua
Дні занять	Електронний розклад: http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi Консультації проводяться згідно з розкладом роботи кафедри прикладної лінгвістики. Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, що їх зазначено в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Силабус вибіркового освітнього компонента «**ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ТА РЕДАГУВАННЯ**» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня **вищої освіти спеціальності В 11 Філологія освітньо-наукової програми "Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів."**

Переклад та/або пост-редагування цільового тексту – найважливіша ланка встановлення адекватної культурної взаємодії національних культур за посередництвом тексту, а відтак дієвий

спосіб міжкультурної комунікації. ОК дає можливість здобувачам ознайомитися з провідними онлайн та офлайн-інструментами перекладача-редактора, отримати теоретичні та прикладні знання щодо деформацій у перекладі, норм цільової мови, способів усунення фактичних і мовних помилок у тексті цільовою мовою.

Предметом вивчення ОК є інструменти редактора наукового тексту, знання яких забезпечує успішну професійну публікаційну діяльність майбутніх докторів філософії.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Метою викладання ОК «Переклад і редагування текстів» є ознайомити здобувачів з основними інструментами (пост)редагування перекладеного тексту, перекладними закономірностями/моделями і методами перекладу, навчити їх точно й повно відтворювати засобами мови-перекладу те, що зафіксовано засобами мови-оригіналу, у нерозривній єдності змісту і форми.

Основними завданнями ОК є:

- усвідомити функції, обов'язки, компетенції перекладача-редактора та правила редакторської етики;
- здійснювати аналіз тексту й усувати помилки на рівні лексики й граматики;
- виявляти невідповідності в перекладі та знаходити шляхи їх розв'язання;
- навчитися редагувати тексти різних функціональних стилів залежно від застосованого методу перекладу – семантичного чи комунікативного;
- надалі розвивати професійно-ціннісні риси перекладача (комунікабельність, увагу, вміння концентруватися, творчий підхід до процесу редагування перекладу тощо).

3. *Soft skills*. Застосовані елементи методу командно-орієнтованого навчання (*team-based learning*) як форми активного колаборативного навчання (*active collaborative learning*) сприяють колективному пошуку під час роботи майбутніх перекладачів у невеликих командах для випрацювання спільних перекладацьких рішень, що забезпечує розвиток соціальних навичок (*soft skills*) під час роботи в малих групах – РМГ. Окрім того, цей метод засвідчив ефективність під час навчання осіб з особливими освітніми потребами й створення інклюзивного освітнього середовища.

IV. Структура освітнього компонента.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Методи контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Editing, Post-Editing and Their Tools						
Тема 1. The Concepts of Editing and Post-Editing. A Review of	30	4	4	20	2	ДС (10 балів)

Online Tools for Editors and Translators.						
Тема 2. Basic Deformations in Translation – Explicitation, Simplification, Normalisation.	24	2	2	12	1	ДС+РМГ (10 балів)
Разом за модулем 1	54	6	6	32	3	20 балів
Змістовий модуль 2. Style Editing						
Тема 3. British Editorial “House” Style.	20	1	2	16	1	ДС+Т+ ДБ (5 балів)
Тема 4. Editing and Translating English Academic Writing. Punctuation.	23	1	4	16	2	ДС+ РМГ (10 балів)
Тема 5. Working with Digital Tools – Key-Stroke Logging. GenoGraphiX-Log, oXygen XML-Editor.	23	2	2	16	3	ДС+ РМГ (5 балів) МКР (10 балів) +ІНДЗ (10 балів)
Разом за модулем 2	66	4	8	56	5	40 балів
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						30
ІНДЗ						10
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

V. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Online and Off-line Translation and Editing Tools. Post-Editing	12
2	American English Editorial “Home” Style	6
3	Translation Universals / Deforming Tendencies	8
4	Semantic and Communicative Methods of Translation and Text Functions	8
5	Discourse Markers (Conjuncts) and Sentence Conjunctions	8
6	English vs Ukrainian Punctuation	8
7	English vs Ukrainian Academic Writing Style	8
8	Translator’s Individual Style As a Factor of Deforming Target Text	
9	Types of Errors in Target Texts	6
10	Types of Target Language Norms	6

11	Editing in Diachrony	6
12	Lexical and Grammatical Levels of Editing	6
Разом		88

VI. Індивідуальне науково-дослідне завдання

1. Prepare a draft of an academic manuscript in English on your research topic.
2. Ensure that the selected manuscript contains Introduction, Method(s), Results, Discussion, Conclusions.
3. Edit and proofread the manuscript using Grammarly (LanguageTool, DeepL Write, etc.) tools.
4. Follow the style of the intended journal (e.g.: APA 7, MLA, etc.).
5. Provide me with a link to the manuscript.

VII. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Технології перекладу і редагування» здійснюється на основі результатів поточного контролю, ІНДЗ і підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал, засвоєння якого перевіряється під час цих видів контролю. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Детальніше про засади поточного та підсумкового оцінювання див. [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика викладача щодо здобувача освіти. Під час вивчення ОК «Технології перекладу і редагування» здобувачі освіти засвоюють програмовий матеріал і виконують завдання відповідно до етапів та термінів, зазначених у силабусі.

Для оцінювання знань здобувача використовують два види контролю: поточний та підсумковий. Поточний контроль включає тестування, опитування, роботу в малих групах, ведення дискусії, дебатів тощо. Такі методи контролю дозволяють перевірити рівень підготовки здобувачів освіти до кожного заняття, вміння оперувати вивченим матеріалом, вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на запитання.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за поточний контроль з ОК становить 60 балів.

Визнання результатів навчання, які здобувачі освіти отримали у формальній, неформальній (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування тощо) та/або інформальній (самоорганізована освіта, самоосвіта) освіті, регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології (протокол № 7 від 03.02.2022 р.).

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, мають право протягом семестру за кожен виконаний

вид діяльності одноразово отримати додаткові бали, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю ОК. Здобувачі освіти повинні проінформувати викладача про свої здобутки. Науково-педагогічний працівник має право самостійно визначати валідність заявлених здобувачем здобутків і приймати рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) та виступ/и на конференції/ях;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у фахових часописах категорії Б;
- 20 балів – за публікацію статті у фаховому часописі категорії А.

Учасники освітнього процесу, які здобувають освіту з використанням елементів дуальної форми навчання, повинні чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно [до Положення про підготовку здобувачів освіти у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.](#)

Політика щодо академічної доброчесності. Відповідно до [статті 42 Закону України «Про освіту»](#) під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності учасники освітнього процесу повинні керуватися етичними принципами та правилами, визначеними законом, з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу, списування тощо) недопустимі.

Загальні засади, принципи, настанови та правила етичної поведінки учасників освітнього процесу у ВНУ імені Лесу Українки регульовано [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо кінцевого терміну подання (складання) та перескладання. Виконання всіх форм робіт, які підлягають оцінюванню, відбувається згідно з силабусом у чітко визначені розкладом терміни. Здобувачі освіти, які здають роботи з порушенням термінів без поважних причин, отримують 0 балів. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття з поважних причин, на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заборгованість зі змістового модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежено початком заліково-екзаменаційної сесії. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі освіти мають право порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

VIII. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік. Підсумкова семестрова оцінка з ОК «Технології перекладу та редагування» виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю в день проведення заліку. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачено силябусом. Розподіл балів поточного й підсумкового контролю подано у таблиці 5.

Таблиця 5

Поточний контроль (має 60 балів)		Підсумковий контроль (має 40 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Модульна контрольна робота	ІНДЗ	
20	40	30	10	

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

IX. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ: Парламентське вид-во, 2004.

2. Засєкін С., Данилюк Н. Комп'ютерний аналіз перекладних закономірностей (на основі українського зіставного корпусу художньої прози). Науковий вісник ХДУ. Серія Германістика та міжкультурна комунікація. 2025. Вип. 2. С. 24-30.
<https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2025-2-3>
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004.
4. Карабан В. І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця : Нова Книга, 2003.
5. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) : навч. посібник для студентів спеціальності 035 Філологія. 2-е вид., випр. і доп., ред. Н. О. Данилюк. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с. (Засєкін С.В. 2 підрозділ Розділу 1. С. 31-59)
6. Науменко А. Складові індивідуального стилю перекладача як чинник, руйнуючий оригінал. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 2010. Вип. 89(1). С. 25-30.
7. Партико З. В. Основи редагування: у 2 кн. [текст] / 3-тє вид., переробл. і допов. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. Кн. 1 : підручник. 332 с.,
8. Ребрій О.В. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010.
9. Bekius, L. (2021). The Reconstruction of the Author's Movement Through the Text, or How to Encode Keystroke Logged Writing Processes in TEI-XML, *Variants*, 15-16, 3-43.
<https://doi.org/10.4000/variants.1245>
10. Kalishchuk, D., & Zasiëkin, S. (2024). Deformations in translating modern Ukrainian war fiction into English – A psycholinguistic study of "Інтернат"/The Orphanage by Serhiy Zhadan. *East European Journal of Psycholinguistics*, 11(1), 63-83.
<https://doi.org/10.29038/eejpl.2024.11.1.kal>
11. McCarthy, R., O'Sullivan, J. (2021). Who wrote Wuthering Heights? *Digital Scholarship in the Humanities*, 36(2), 383–391, <https://doi.org/10.1093/lc/fqaa031>
12. Newmark, P. *Approaches to Translation*. New York: Prentice Hall, 1988. 302 p.
13. Zasiëkin, S. A Psycholinguistic study of translated language deforming 'third code. *12th ISAPL International Congress. Book of Abstracts*. 2021. P. 170-171.
14. Zasiëkin, S. (2025). Little words, big meaning – Ideational and pragmatic markers in fictional war discourse. *East European Journal of Psycholinguistics*, 12(1), 311-324.
<https://doi.org/10.29038/eejpl.2025.12.1.zas>

Додаткова література

1. Воевутко Н. Ю. До питання редагування перекладів у сучасному українському перекладознавстві. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2015. № 16. С. 204-205.
2. Губарець В. В. Редактор і переклад. Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навч. посібн. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2012.
3. Гула Є. А. Редагування як один з головних чинників якісного перекладу. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.uta.org.ua/data/>
4. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів : Вид-во при ЛДУ ім. І. Франка, 1989. 216 с.
5. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів : Вид-во при ЛДУ ім. І. Франка «Вища шк.», 1983. 176 с.
6. Іваницька М. Л. Роль літературного редактора в контексті українсько-німецького перекладу. *Studia philologica*. 2014. Вип. 3. С. 104-108.
7. Карабан В. І. Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. навч. посіб.-довідн. для студентів вищих навч. закладів освіти. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
8. Карабан В. І. Теорія та практика перекладу з української мови на англійську мову : навч. посіб.-довід.: для студ. вищ. закл. освіти. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
9. Карпіна О. О. Компаративний аналіз літературного й машинного перекладів (на матеріалі фрагментів роману С. Плат “The Bell Jar”). *Актуальні питання іноземної філології* : наук. журн. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 3. С. 94–101.
10. Ковальчук І. В. Художній переклад як об’єкт редагування. Наукові записки Інституту журналістики. 2011. Т.42. С.167-173.
11. Коптілов В. В. Першотвір і переклад: роздуми і спостереження. Київ : Дніпро, 1972. 216 с.
12. Косинська Ю. В. Максим Рильський як редактор перекладу. *Стиль і текст*. 2013. Вип. 14. С. 129-135
13. Косинська Ю. В. Переклад як об’єкт авторського й професійного редагування. Наукові записки Інституту журналістики. 2013. Т. 52. С. 203-205
14. Косинська Ю. В. Редагування перекладів публіцистичних творів у практиці видання двомовної газети: деякі спостереження та узагальнення. Наукові записки Інституту журналістики. 2014. Т. 54. С. 276-281
15. Косинська Ю. В. Редагування перекладної літератури: історіографія наукової думки. Поліграфія і видавничча справа. 2014. № 1-2. С. 46-55
16. Косинська Ю. В. Термінологічне підґрунтя дослідження роботи редактора над перекладом. Держава та регіони. Соціальні комунікації. 2013. № 1. С. 140-145

17. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови (англійською мовою). Вінниця: Нова кн., 2003. 157 с.
18. Міронова Д. В. Принципи редагування художнього перекладу. Технологія і техніка друкарства. 2008. Вип. 3-4. С.187-195
19. Міронова Д. В. Редагування художнього перекладу: функціональний і структурний аналіз (комунікативний аспект). Теле- та радіожурналістика. 2010. Вип. 9. С. 254-259
20. Непийвода Н. Ф. Сам собі редактор: порадник з української мови. Київ : Українська книга, 1998.
21. Носко А. Авторське редагування на підготовчому етапі творчого процесу. [Електронний ресурс]. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_sk/2012_2/files/SC212_26.pdf
22. Переклад економічних, фінансових та загально-ділових текстів. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Z75nEsvhiP0>
23. Петровська Н. М. Особливості перекладу англійських комп'ютерних аббревіатур. Пріоритети германської та романської філології : зб. наук. праць XV Міжнародній онлайн-конференції, присвяченої 150-річчю від дня народження Агатангела Кримського. Луцьк, 2021. С. 83–85.
24. Петровська Н. М., Ніжегородцева Л. О. Theory and Practice of Translation : Lecture notes. Lutsk : Vezha-Druk, 2019. 60 p.
25. Полюжин М. М., Максимчук Н. М., Омельченко Л. Ф. Теорія і практика перекладу. Київ : УМК ВО, 1991. 99 с.
26. Пузанов В. М. Виникнення й розвиток редагування перекладів (доба формування теорії). Держава та регіони. Соц. комунікації. 2013. No 1. С. 150-154
27. Пузанов В. М. Виникнення та розвиток редагування перекладів: доба авторедагування. Держава та регіони. Сер. : Соц. комунікації. 2012. No 4. С. 163-169
28. Пустоварова О. О. Особливості технічного перекладу текстів наукового стилю. Філологічні науки. 2009. № 6. С.122–124.
29. Радчук В.Д. Протей чи Янус? (Про різновиди перекладу) Всесвіт. 2004. № 7–8. С. 168–177.
30. Ребрій О. В. сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 375 с.
31. Сегол Р. І Роль редактора перекладу в опрацюванні американських телесеріалів [Електронний ресурс]. Вісник Книжкової палати. 2014. No 10. С. 41-44.
32. Сегол Р. І. Компетенції редактора перекладу в міжкультурній комунікації. Технологія і техніка друкарства. 2014. Вип. 3. С. 113–119

33. Сегол Р. Редагування перекладу аудіовізуальних творів для назвчування. Книжкової палати. 2015. No 1. С. 49-51
34. Семісенко А. О. Авторське редагування Павлом Тичиною перекладних поетичних текстів. Держава та регіони. Сер. : Соц. комунікації. 2012. No 2. С. 127-133
35. Скорина А. С. Основні аспекти редагування перекладу культурологічних статей. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. 2010. Вип. 11. С. 162-167
36. Скорина А. С. Праксеологічні засади дій перекладача-редактора в роботі над публіцистичним текстом. Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Пам'яті академіка Леоніда Булаховського. 2010. Спец. вип. С. 123-128
37. Стріха М. В. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ : Факт, 2006. 344 с.
38. Сухенко К. М. Лексичні проблеми перекладу. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 2000. 124 с.
39. Харчук О. В. Огляд джерел вивчення теорії та практики редагування перекладу (1990-2015 роки). Актуальні проблеми теорії соціальних комунікацій : збірник наукових праць / НПУ імені М. П. Драгоманова. 2017. Випуск VI «Журналіст, видавець і редактор: проблеми фахової діяльності». С. 84-98. URL <http://enquir.npu.edu.ua/handle/123456789/13509>
40. Чередниченко О. І. Перекладацький доробок Григорія Кочура. Всесвіт. 2009, № 5–6. С. 185–190.
41. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
42. Чередниченко О. І. Функції перекладу в сучасному світі. Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку : матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт. 2005 р.). Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. С. 4–10.
43. Шепель Ю. О., Чернова А. В. Основи літературного редагування і стилістика : навч. посіб. для практ. занять для студ. спец. «Переклад». Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013.
44. Active Collaborative Learning. Scaling Up Active Collaborative Learning for Student Success. Project website. 2019. URL: <https://aclproject.org.uk>
45. Berkson R., Richter U. M., Veerabhatla S., Zasiakina L. Experiences of students with communication related disabilities in the TBL classroom. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2020. Vol. 7, No. 1. P. 7–27. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.1.ber>
46. Friend, C. & Challenger, D. (2013). *Contemporary Editing*. New York: Routledge.
47. Nitzke, J. (2019). Problem solving activities in post-editing and translation from scratch: A multi-method study (Translation and Multilingual Natural Language Processing 12). Berlin: Language Science Press.

48. Olikova, M. Theory and Practice of Translation. Lutsk: Vezha, 2000.
49. Ordudari, M. Translation procedures, strategies and methods. The Theories of Translation: From History to Procedures ; ed. by Zainurrahman. Indonesia, 2009. P. 122–124.
50. Rico, C. (2022). Mind the gap: The nature of machine translation post-editing. *Babel*, 68(5), 697–722. <https://doi.org/10.1075/babel.00288.ric>

Комп'ютерні інструменти

- AntCont: <https://www.laurenceanthony.net/software/antconcl/>
- GGXLog (<https://glog.net>)
- LANGUAGE TOOL <https://www.languagetool.org/> (Editing and correcting grammar & style errors)
 - ГЕНЕРАЛЬНИЙ РЕГІОНАЛЬНО АНОТОВАНИЙ КОРПУС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ГРАК) <http://uacorporus.org/> (checking and validating acceptable Ukrainian wording)
 - КОРПУС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ <http://www.mova.info/> (checking and validating acceptable Ukrainian wording)
 - MANCHESTER ACADEMIC PHRASEBANK (Scientific Texts – how to write abstracts and scholarly papers) <http://www.phrasebank.manchester.ac.uk>
 - DeepL WRITE <https://www.deepl.com/write> (AI-based assistant in writing and editing)
 - GRAMMARLY <https://app.grammarly.com> (AI-based editor's assistant)
 - РОДОВИЙ ВІДМІНОК <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
 - АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК <https://e2u.org.ua/>
 - РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК <https://r2u.org.ua/>